

Čuvar, zaštitnik i andeo knjige: Predstavljena knjiga u čast fra Ante Marića

Miro Gavran o fra Anti: Čovjekoljubac i knjigoljubac! Damir Zorić: Da bi bilo ove zemlje, treba nam fra Ante

U staroj crkvi u Gorici, u grudskome mjestu gdje je omiljeni svećenik ostavio dubok trag, promovirana knjiga na 544 stranice

Željko Andrijančić

Veličanstvena večer u staroj crkvi u Gorici, gdje je predstavljen zbornik radova fra Ante Marića, knjiga pod nazivom "Čuvar, zaštitnik i andeo knjige" koja govori o životu omiljenog franjevca i duhovnika u Hercegovini, pisca u čijim pričama uživaju i čitatelji Večernjeg lista BiH. Uz njegove nekadašnje župljane u župi u kojoj je proveo devet godina, nazočili su i mnogi sa strane kojima je fra Ante uljepšao život. Pozdravni govor održao je gorički župnik fra Marin Karačić. Nakon njega govorio je novi hercegovački provincial fra Jozo Grbeš.

Fra Ante dotiče duše

- Kažu da se jedan svetac, kad bi se suočio s problemima, upitao: "A što knjiga kaže?" Knjiga je saveznik svakom životu koji traži mudrost, koji zna da uz knjigu nije sam. Brate Ante, piši i dalje, životom i knjigom. Jedan mudrac zapisa: "Ja sam isti kao i prije 20, i 30, i 50 godina, osim dviju stvari, knjiga koje sam pročitao i ljudi koje sam susretao. Oni su me mijenjali." Fra Ante je tako, vjerujem, dotaknuo tisuće duša. Nemoj se umoriti - poručio je, među ostalim, fra Jozo. Nakon njega govorio je predsjednik Matice hrvatske Miro Gavran. - Osnivali smo dva ogranka Matice u BiH ove godine. Ako Bog da, još ćemo dva. Na spomen imena fra Ante Marića pomislim na svećenika i književnika, a prije svega na čovjeka širokog osmijeha. Nas je povezao fra Didak Buntić. Ja sam pisao predgovor za njegovu knjigu "Plaću li jeleni?". Ja doživljavam da je fra Ante prosvjetitelj u Hercegovini. I drago mi je da dobiva zbornik. Ako bismo ga dvjema riječima opisali, rekao bih da je čovjekoljubac i knjigoljubac - istaknuo je Gavran. Nakon njega nazočnima se obratio načelnik Gruda Ljubo Grizelj. - Dobro došao u Goricu i svoju općinu Grude. Večeras je tvoja večer. Želim da uradiš sve ono što si planirao i želim ti puno dobrog zdravlja - istaknuo je Gri-

NA KRAJU SE NAZOČNIMA obratio fra Ante Marić koji je bio posebno emotivan. Zahvalio je Mariju Bušiću i svima koji su dali ogroman doprinos da izide ova knjiga. Zatim se prisjetio svojih roditelja, svojih godina u Gorici, s posebnim naglaskom na zahvalnost svima, kako iz župe u kojoj je održana ova prekrasna večer tako i iz susjednih župa

zelj. Fra Robert Jolić istaknuo je da je zbornik radova postao prava monografija. - Fra Ante nije djelovao u puno župa, ali gdje je djelovao, ostajao je dugo. U Širokom je vodio izgradnju nekoliko crkava. U Gorici je ostavio dubok trag u devet godina, ali i u Drinovcima u pet. Uz pastoralni rad, valja istaknuti njegovu graditeljsku aktivnost, a posebno arheološki rad. Nema nikoga tko nije proplakao zbog njegove knjige "Plaću li jeleni?" - kazao je, među ostalim, Jolić istaknuvši da je knjiga urađena na više od 500 stranice i sve koji su u njoj sudjelovali. Zatim je za govornicu izišao Damir Zorić koji je citirao izreku: "Tko knjige poštije, neka bude poštivan." A upravo to je u ovoj večeri oživovljeno. - Neću čitati jer nisam ponio naočale. Ali o fra Anti tre-

ba govoriti iz srca. Sve što je živio ovaj fratar je poštovanje knjiga i zasluzio je da ga se poštije i da mu se iskaže poštovanje. Fratri, časne sestre i narod. To je formula. Ali da nema fratar, da im uzmete časne sestre, nestalo bi i naroda. Narod živi po toj formi. Ja to tako doživljavam. Ovdje su srećem živu zajednicu. Nema ove zemlje bez fratar, bez pratrina. Nemoj plakati, Ante. Tako se ovdje kaže. Kad je dobar fratar, to je pratrina, onda je to nešto. Za 70 godina fra Ante je zasluzio taj naziv - istaknuo je Zorić i zatim upozorio: - Ne pišemo li, iskorijenit ćemo se. Što dulje taj korijen puštimo, opstajat ćemo. Imate Soviće, Ružiće, Mamiće, Blaževiće, Drinovce pa Vlašiće, Zoriće, Bobane. To su toponimi. Ali, gledajte, u Mamićima nema Mamića,

u Blaževićima nema Blaževića, u Sovićima Sovića. Svi su dalje. Što nam to govori? Naša sela su pometena! Ostalo ime, ali nestali ljudi. I ne budemo li imali čvrst korijen, ne budemo li njegovali taj korijen, doći će netko tko će htjeti otjerati nas. I da bismo tu trajali, da bi ova zemlja bila naša, nama treba fra Ante. Trebaju nam fratri. Sklonite li fratre iz ovih župa, neće izgledati kako izgledaju stoljećima i zato molim provinciala: borite se za ove župe! Borite se, a i mi ćemo vam pomoći! Nismo ni izvan sustava, ne dajte to. Jer je zajednica. To je fra Ante. Fra Ante je dobar čovjek i zato je sve ovo postigao. Tko nije dobar, užalud mu sve - zaključio je Zorić. Fra Filip Budić, župnik u Baškoj Vodi, u uvodu je spomenuo: - Komentator iz Sinja Mladen Delić rekao

bi: "Ljudi moji, je li to moguće?" - pa nabrojao nekoliko stvari za koje nitko ne bi u ovom trenutku rekao da je to moguće kao što je, primjerice, činjenica da fra Ante ima 70 godina, a on još poletan, pun snage i elana. - U srijedu, 19. listopada nazvao me Mario Bušić. Pa kaže: "Imam te nešto pitati." Ja kažem da me pita, a on će meni, dva puta: "Nemoj me odbiti. Ma, izdali smo zbornik pa smo odlučili da ga ti predstavljaš." Ja kažem: "Nisam to nikad radio, nadi drugoga." A on će meni da se radi o fra Anti i bilo bi mu draga da budem ja predstavljač. I onda sam mu rekao: "Kad je u pitanju fra Ante, da, prihvatom." Fra Robert kaže da se u ovom zborniku nalazi 512, ali su s fotografijama 544 stranice. Pomislio sam, ovo je shematisam jedne provincije, a ovo sve o fra Anti. Pa pitam se je li moguće. Fra Antu sam upoznao kad sam bio student u Makarskoj bogosloviji. I na predstavi u Gorici ratne 1993. predstavljali smo u Gorici Muku Isusovu. I fra Ante nas je s Bajevićem srdačno i lijepo prihvatio. Bajević i Marić bili su pravi fratri. Pravi pajdaši i braća - naglasio je, među ostalim, fra Filip i podsjetio na vremena kada se gangalo i pjevalo iz petnih žila.

Kako si?

Na kraju se nazočnima obratio fra Ante Marić, koji je bio posebno emotivan. Zahvalio je Mariju Bušiću i svima koji su dali ogroman doprinos da izide ova knjiga. Zatim se prisjetio svojih roditelja, svojih godina u Gorici, s posebnim naglaskom na zahvalnost svima, kako iz župe u kojoj je održana ova prekrasna večer tako i iz susjednih župa.

Poslijе je u Pastoralnom centru Gorica održano prigodno druženje. Fra Ante je razrezao tortu u povodu 70. rođendana, a prigodan govor i tamo je održao fra Jozo Grbeš jer zna novi provincial gdje je došao i kakvo mučeništvo franjevci prolazili, kako nekad tako i danas, pa su mu se u Mostaru posebno usjekle dvije fra Antine riječi svaki put kada bi se sreljili na hodniku: "Kako si?" Veliko je to "kako si" u današnje vrijeme.